

بنیاد ملی نخبگان

معاونت سرآمدان و نخبگان

دفتر توسعه اثربخشی و اثرگذاری سرآمدان و نخبگان

Zarttalent
Foundation

بررسی نهادهای بین المللی مشابه
بنیاد ملی نخبگان

talent
development
foundation

MINISTRY OF
HUMAN RESOURCES

TalentCorp
GROUP OF COMPANIES

transforma
TALENTO
PORTUGAL

PSD

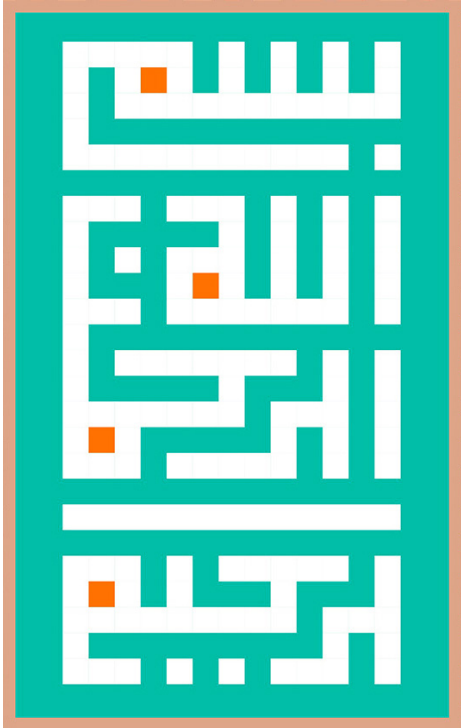
PHILIPPINE SOCIETY FOR
TALENT DEVELOPMENT
We Learn. We Grow. We Transform.

بنیاد ملی نخبگان

معاونت سرآمدان و نخبگان

دفتر توسعه اثربخشی و اثرگذاری سرآمدان و نخبگان

عنوان پروژه: دوره ششم طرح احمدی روشن

عنوان گزارش: بررسی نهادهای بین المللی مشابه بنیاد ملی نخبگان

تعداد صفحات: ۳۲

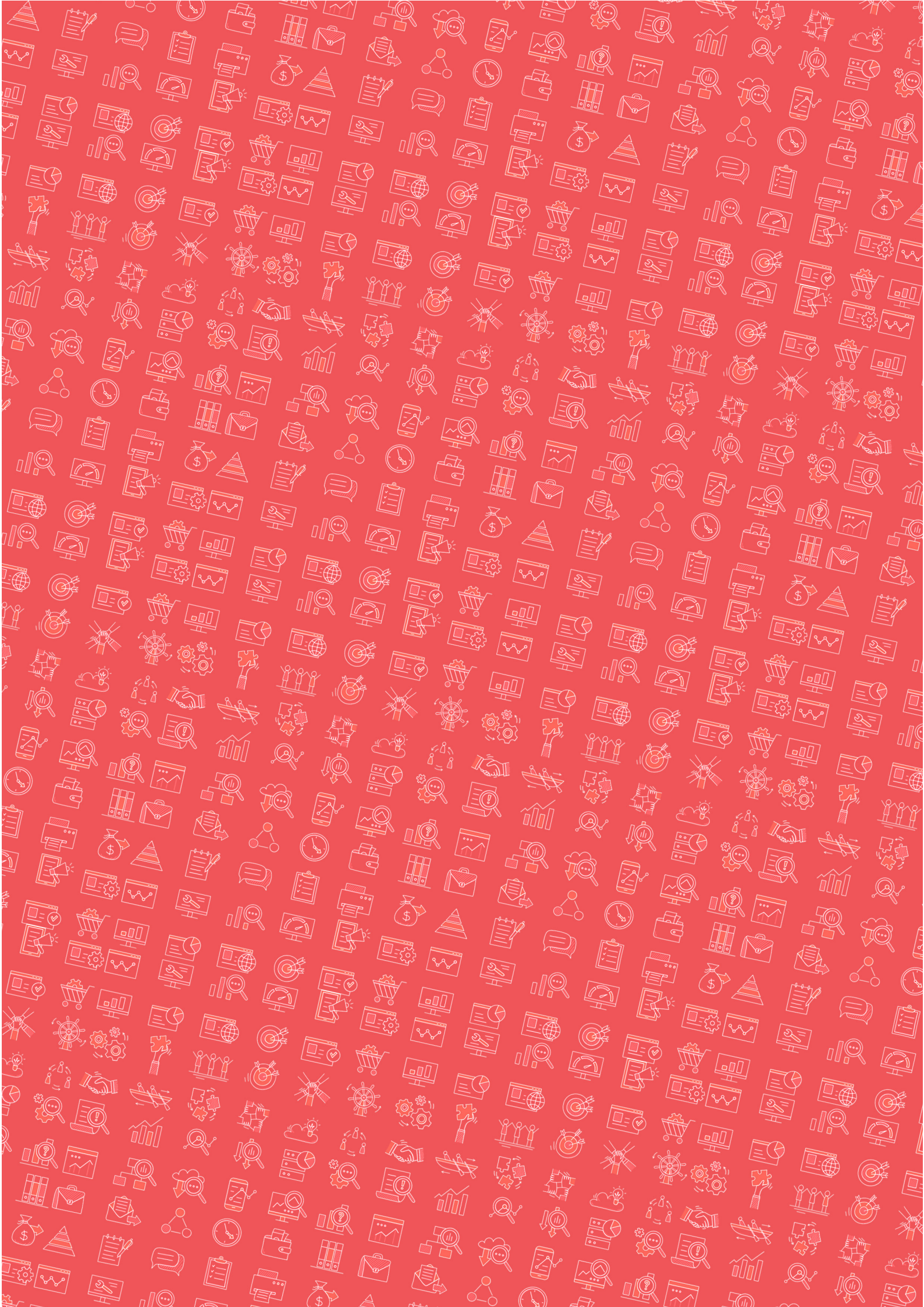
مدیر پروژه: مهدی ضرغامی (مدیرکل دفتر توسعه اثربخشی بنیاد ملی نخبگان)

تهیه‌کنندگان گزارش: لیلا شمس، فاطمه کلانتری، نرگس شاهی

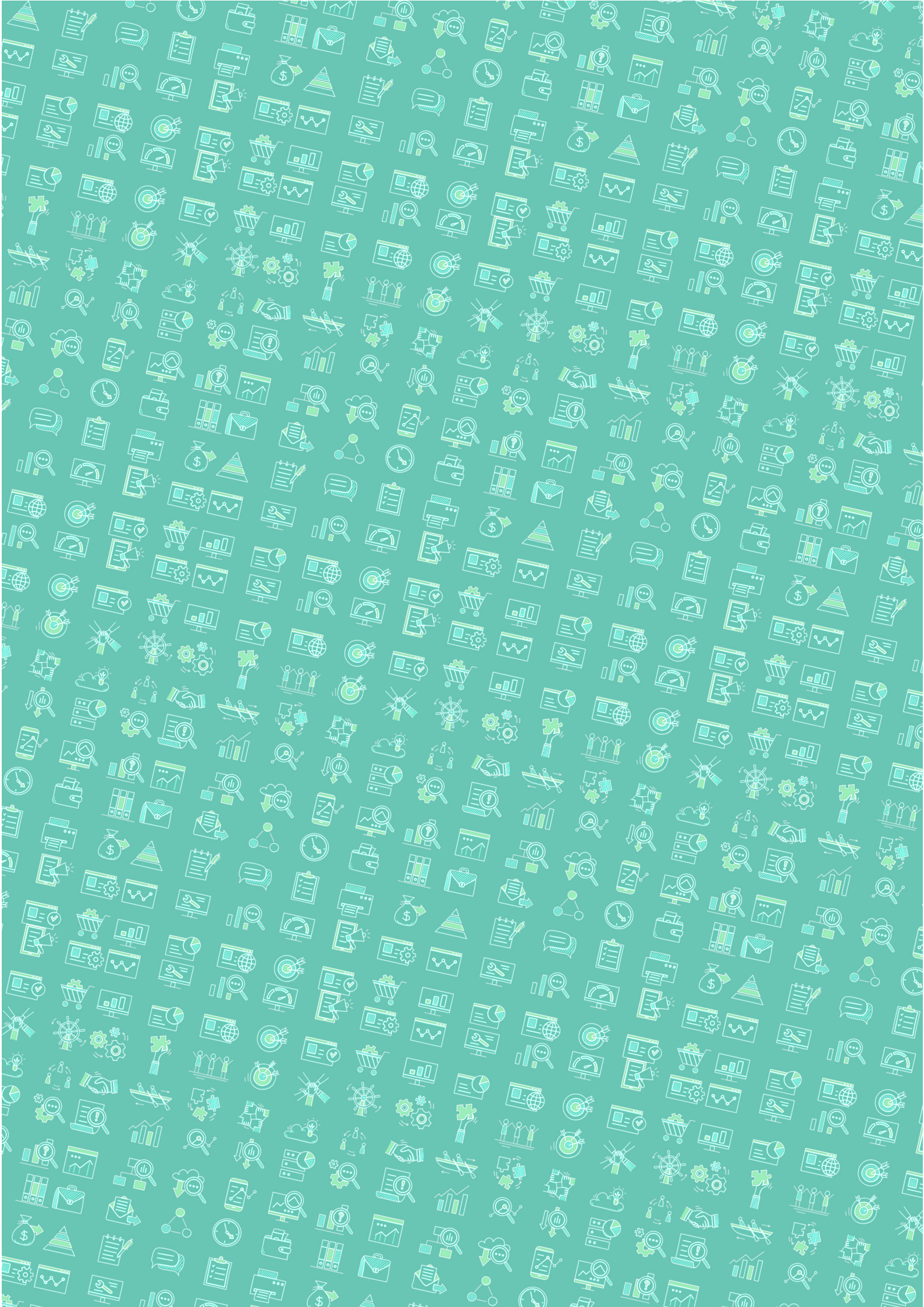
ناظر گزارش: آرش تقی‌پور زارعی

نکته: کلیه حقوق مرتبط با این گزارش برای بنیاد ملی نخبگان محفوظ است. استناد به مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

نکات و پیشنهادات خود را لطفاً به آدرس ایمیل zarghami@bmn.ir ارسال نمایید.

۱۱	۱-مقدمه
۱۳	۲-معرفی نهادهای بین‌المللی مشابه بنیاد ملی نخبگان
۱۵	۳-جمع بندی نحوه شناسایی نخبگان در نهادهای بین‌المللی
۱۷	۴-جمع بندی نحوه توانمندسازی و نحوه ارائه تسهیلات به نخبگان در نهادهای بین‌المللی
۲۱	۵-پیشنهادات شناسایی نخبگان برای بنیاد ملی نخبگان ایران
۲۱	۵-۱-مهارت‌های نرم
۲۱	ارزیابی مهارت‌های نرم از طریق اساتید دانشگاهی و یا مدیران پروژه
۲۲	ارزیابی مهارت‌های نرم از طریق آزمون‌های استاندارد
۲۳	۵-۲-دستاوردهای تجربی و شغلی
۲۳	۶-پیشنهادات توانمندسازی و ارائه تسهیلات به نخبگان برای بنیاد ملی نخبگان
۲۸	اینفوگرافی نهادهای بین‌المللی مشابه بنیاد
۲۹	فهرست منابع

مطالعات تطبیقی عموماً به منظور مقایسه دو یا چند روش، راهکار و یا موقعیت مورد استفاده قرار می‌گیرند، در مطالعات تطبیقی وجوه اشتراک و افتراق میان سیستم‌های مدیریت از ابعاد و جنبه‌های گوناگون مورد بررسی و مطالعه قرار می‌گیرد (۱). واحد تجزیه و تحلیل، مرزهای پژوهش را مشخص می‌کند، بر انتخاب ابزار پژوهش تأثیر می‌گذارد و جمع‌آوری داده‌ها را نظام‌مند می‌کند. بر همین اساس، سه واحد تحلیل متمایز برای مطالعات تطبیقی وجود دارد: فرد، سازمان و بوروکراسی ملی (۲). از مزایای انجام مطالعات تطبیقی می‌توان به مواردی چون: ارائه‌ی راه حل‌های نو و تازه برای حل مسائل سازمان؛ رهاشدن از پیش‌ذهنیت‌های ناشی از حلقه بسته تفکر مدیران و کارشناسان سازمان؛ کمک به توسعه‌ی راهبردهای کلان و بلندمدت سازمان؛ ایجاد روند توسعه‌ی همگن و منظم بین همه‌ی ارکان سازمان و تعیین نقاط قوت و ضعف سازمان اشاره نمود. در کل چنین می‌توان گفت که مطالعات تطبیقی یکی از موثرترین شیوه‌ها در جهت بهبود سازمان است. امروزه مدیریت هر سازمان می‌تواند با الگوبرداری از سازمان‌های موفق روش‌های برتر را برای بهبود مستمر کارایی در سازمان خود پیدا کرده و آنها را پیاده‌سازی نماید. الگوبرداری نه تنها می‌تواند یک شیوه‌ی تشخیص مشکلات باشد بلکه می‌تواند در طراحی فرآیندها نیز کمک شایانی به مدیران نماید (۳).

واحد تحلیل با توجه به هدف پژوهش در این گزارش شامل سازمان است. در این گزارش به مطالعه‌ی تطبیقی سازمان‌های بین‌المللی پرداخته شده که فلسفه وجودی آن‌ها مشابه بنیاد ملی نخبگان ایران است. از آنجایی که مهمترین سرمایه‌ی هر جامعه‌ای مردم و به ویژه افراد مستعد و نخبه هستند با انجام این پژوهش می‌توان از تجربیات موفق این کشورها در زمینه پرورش و حمایت از استعداد‌های برتر استفاده نمود. به منظور شناسایی نهادهای بین‌المللی که مشابه بنیاد ملی نخبگان هستند و در زمینه توانمندسازی افراد مستعد و نخبه فعالیت دارند نهادهای متعددی در کشورهای مختلف مورد جستجو قرار گرفتند و سپس از میان آن‌ها نهادهای مشابه و حتی نهادهایی که در زمینه آموزش و توسعه‌ی استعداد‌ها نیز فعالیت دارند انتخاب شدند که عبارتند از: بنیاد قطر؛ بنیاد تلنت کرپ مالزی؛ بنیاد زرت تلنت نیجریه؛ بنیاد نوآوری کانادا؛ بنیاد سعید انگلستان؛ انجمن توسعه‌ی استعداد‌های برتر فیلیپین؛ بنیاد دکتر موسی مانزی آفریقای جنوبی؛ انجمن همکاری‌های آکادمیک بلژیک؛ بنیاد آی. ای اسپانیا؛ بنیاد کنوا هلند؛ بنیاد خلق ارزش سوئیس؛ بنیاد کی آی کره جنوبی؛ بنیاد دیویدسون آمریکا؛ بنیاد توسعه‌ی استعداد لهستان؛ بنیاد داد آلمان؛ بنیاد ماساسون ژاپن؛ بنیاد ترنسفورما تلنتوی پرتغال؛ بنیاد ایناموری کیتوی ژاپن؛ مرکز استعداد‌های جوان جان هاپکینز آمریکا و بنیاد نخبگان عربستان.

۲ معرفی نهادهای بین‌المللی مشابه بنیاد ملی نخبگان

نهادهای منتخب بین‌المللی این گزارش که مشابه بنیاد ملی نخبگان در جهت حمایت از استعداد‌های برتر و نخبگان فعالیت دارند در بخش مختلفی چون شناسایی چشم‌انداز و مأموریت و اهداف، نحوه‌ی شناسایی افراد نخبه و ارائه‌ی انواع برنامه‌ها، تسهیلات و فعالیت‌ها برای افراد مستعد بررسی شدند. مشخصات این نهادها به طور خلاصه در جدول ۱ بیان شده است.

جدول ۱- مشخصات نهادهای بین‌المللی مشابه بنیاد ملی نخبگان

وب سایت	ماموریت	نام نهاد
www.qf.org.qa	توانمندسازی مردم و رفع چالش‌های قطر	بنیاد قطر
www.talentcorp.com	پرورش و هدایت استعداد‌های نخبگان مالزی به منظور دستیابی به یک هاب استعداد پویا	بنیاد تلنت کرپ مالزی
www.zarttalent.org	ارتقاء آموزش و مشارکت جوانان مستعد کم‌برخوردار برای مشارکت در اقتصاد دیجیتال جهانی	بنیاد زرت تلنت نیجریه
www.innovation.ca	سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های تحقیقاتی کشور به وسیله‌ی افزایش توانایی دانشگاه‌ها، کالج‌ها، و مؤسسات تحقیقاتی غیرانتفاعی کانادا	بنیاد نوآوری کانادا
www.saidfoundation.org	توانمندسازی جوانان برای بکارگیری پتانسیل‌های خود و ایجاد تغییرات مثبت و پایدار در زندگی افراد مستعد	بنیاد سعید انگلستان
www.pstd.org	ارائه فرصت‌های توسعه و یادگیری، استانداردهای جهانی و دستورالعمل‌های اخلاقی برای افراد با استعداد	انجمن توسعه استعداد‌های برتر فیلیپین
www.drmusamanzifoundation.org	توانمندسازی افراد مستعد کم‌برخوردار و الهام بخشیدن به آن‌ها برای تبدیل شدن به رهبران فردا	بنیاد دکتر موسی مانزی آفریقای جنوبی

وب سایت	ماموریت	نام نهاد
www.aca-secretariat.be	ترویج نوآوری و بین‌المللی‌سازی در آموزش عالی	انجمن همکاری‌های آکادمیک بلژیک
www.ie.edu	حمایت از افراد مستعد و توسعه‌ی دانش نوآورانه به منظور اثرگذاری مثبت بر جامعه	بنیاد آی. ای اسپانیا
www.know.nl	پرورش دانش و خلاقیت در جامعه به عنوان مهمترین مولفه‌های رفاه	بنیاد کنوا هلند
www.elitequality.org	بهبود وضعیت خلق ارزش در کشور، سازمان‌ها و حل معضلات اجتماعی	بنیاد خلق ارزش سوئیس
www.kaist.ac.kr	پرورش استعدادهاى خلاق به منظور حل چالش‌ها، خلق دانش و تبدیل آن به نوآوری متحول‌کننده	بنیاد کی آی کره جنوبی
www.davidsonacademy.unr.edu	شناسایی جوانان با استعداد و حمایت از آنها از نظر تحصیلی، اجتماعی و عاطفی به منظور دستیابی به بالاترین پتانسیل آنها	بنیاد دیویدسون آمریکا
www.talents.org.pl	توانمندسازی افراد جوان برای دستیابی به آینده بهتر	بنیاد توسعه استعداد لهستان
www.daad.de	ترویج فعالیت‌های بین‌المللی‌سازی دانشگاه‌ها و سازمان‌های تحقیقاتی آلمان و کمک به کشورهای در حال توسعه برای ایجاد مؤسسات آموزش عالی مولد	بنیاد داد آلمان
www.masason-foundation.org	ایجاد محیطی توانمندساز به منظور توسعه‌ی استعدادهاى جوانان مستعد	بنیاد ماساسون ژاپن
www.cotecportugal.pt	بهبود شرایط پرورش، توسعه، جذب و استفاده از استعدادهاى ملی	بنیاد ترنسفورما تلنتوی پرتغال
www.inamori-f.or.jp	فرصت‌سازی برای افراد مستعد و حمایت از فعالیت‌های خلاقانه برای تقویت علم و فرهنگ	بنیاد ایناموری کیتوی ژاپن

وب سایت	ماموریت	نام نهاد
www.cty.jhu.edu	شناسایی، پرورش و پشتیبانی از جوانان با استعداد جامعه	مرکز استعدادهای جوان جان هاپکینز آمریکا
www.mawhiba.org	پرورش استعداد و خلاقیت و ترویج اشتیاق به علم و دانش در رهبران آینده	بنیاد نخبگان عربستان

۳ جمع بندی نحوه شناسایی نخبگان در نهادهای بین المللی

نخبگان، به واسطه هوش، خلاقیت و توان علمی، ظرفیت های گرانبهایی هستند که بهره گیری و جذب آنان در بازار کار رقابتی موجود، امری حیاتی به شمار می رود. لازمه شناسایی نخبگان، داشتن شناختی دقیق از عوامل موثر و شرایط احراز برای شناسایی آنهاست. با توجه به جمع بندی نتایج حاصل از بررسی نهادهای مطرح در این گزارش به طور کلی می توان نخبگان و افراد مستعد را مطابق شکل ۱ از طریق دستاوردهای آموزشی و تحصیلی، پژوهشی، تجربی و شغلی و نیز انواع مهارت های ارتباطی و نرم شناسایی نمود.

شکل ۱- نحوه شناسایی نخبگان

جمع‌بندی روش‌های شناسایی نخبگان در نهادهای مورد بررسی در این گزارش شامل موارد زیر است:

- معدل تحصیلی بالا در مقاطع تحصیلی مختلف (۴، ۵، ۸)
- تسلط کامل به زبان انگلیسی و ارائه‌ی مدرک معتبر مطابق الزامات بنیاد (۵، ۸)
- دارا بودن مهارت‌های نرم از قبیل: مهارت‌های ارتباطی؛ قابلیت رهبری؛ انجام کارهای گروهی؛ همکاری؛ حل مسئله؛ خلاقیت (۴، ۸، ۱۲، ۱۵، ۱۷، ۲۰)
- افراد دارای پروپوزال در زمینه تحقیقات کاربردی یا توسعه فناوری منطبق با نیازهای صنعت و جامعه (۷)
- افراد دارای تجربه‌ی کاری و یا داوطلبانه مرتبط با رشته تحصیلی (۱۷، ۸، ۱۸)
- موفقیت‌ها و دستاوردهای تحصیلی (۱۲، ۱۵، ۱۸)
- پژوهشگران با مدرک دکترا و مشغول به کار در یکی از دانشگاه‌ها یا مؤسسه‌های تحقیقاتی کشور (۱۳)
- افراد دارای مدرک فوق‌دکترا با داشتن پژوهش‌های نوآورانه (۱۳)
- افراد واجد شرایط شاخص کیفیت نخبگان (۱۴)
- ارزیابی از طریق آزمون‌های هوش و امتیازدهی به داوطلبان (۱۶، ۲۲، ۲۳)
- افراد دارای پروژه تحقیقاتی یا آموزشی معتبر و خوب برنامه‌ریزی شده (۱۸)
- دارا بودن نتایج عالی در یک مسابقه بین‌المللی یا مسابقات سراسری در هر زمینه‌ای (۱۹)
- افراد دارای مدارک بین‌المللی (۱۹)
- افراد دارای دستاوردهای خاص در بورس تحصیلی یا فعالیت‌های پژوهشی (۱۹)
- دارا بودن دستاوردهایی در یک کسب‌وکار شخصی (۱۹)
- افراد دارای مقاله با شرایط خاص دبیرخانه بنیاد (۱۹)
- شناسایی استعدادهاى جوانان در سنين پايين از طريق نمايشگاه‌هاى استعداديابی و تعيين ضريب هوشی (۲۰)
- افراد دارای دستاوردهای جهانی در فناوری پیشرفته، علوم پایه و هنر و فلسفه (۲۱)
- ارزیابی افراد از طریق برگزاری مصاحبه‌های فنی با افراد مستعد متقاضی (۶)

ع جمع بندی نحوه توانمندسازی و نحوه ارائه تسهیلات به نخبگان در نهادهای بین المللی

توانمندسازی و نحوه ارائه تسهیلات به نخبگان در نهادهای بین المللی مورد مطالعه در این گزارش به شیوه‌های مختلفی انجام می‌شود، با مطالعه این نهادها و حذف نقاط مشترک می‌توان دسته‌بندی این تسهیلات را مطابق شکل ۲ مطرح نمود.

شکل ۲- طبقه‌بندی توانمندسازی و نحوه ارائه تسهیلات به نخبگان

جمع‌بندی روش‌های توانمندسازی و ارائه‌ی تسهیلات به نخبگان در نهادهای مورد بررسی در این گزارش شامل موارد زیر است:

- ارائه‌ی انواع برنامه‌های آموزشی برای توانمندسازی دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی و نیز برای افراد فارغ‌التحصیل مستعد و اعطاء گواهینامه‌های آموزشی پس از پایان دوره (۱۵، ۱۶)
- شبکه‌سازی افراد مستعد و افزایش تعاملات و هم‌افزایی آن‌ها از طریق ایجاد بستر شبکه‌ی مجازی و برگزاری انواع سمینارها و رویدادها و تشکیل انجمن‌های تخصصی (۱۴، ۱۵، ۱۸، ۱۹)
- هدایت ظرفیت علمی نخبگان برای انجام انواع تحقیقات نوآورانه در خصوص مشکلات و چالش‌های کشور و ارائه‌ی مشاوره درباره‌ی مسائل علمی به دولت (۱۸، ۴، ۱۷)
- تولید برنامه‌ی تلویزیونی به منظور معرفی افراد مستعد (۴)
- ارائه‌ی برنامه‌های توانمندسازی و آموزشی برای افراد مستعد معلول (۴)
- فراهم‌آوردن فرصت‌های کارآموزی حضوری و مجازی برای دانشجویان مستعد به منظور ارتقای مهارت‌ها در کنار یادگیری تحصیلی (۵)
- فراهم‌آوردن فرصت‌های شغلی برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی از طریق حلقه‌های مربی‌گری شغلی و کانال استخدام فارغ‌التحصیلان (۵)
- تدوین برنامه در جهت ارتقاء مهارت‌های شغلی فارغ‌التحصیلان مستعد به منظور دستیابی به مشاغل سطح بالا (۵)
- برگزاری برنامه‌های ویژه‌ی تخصصی در زمان اوقات فراغت دانشجویان مستعد (۵)
- ایجاد سیستم استعدادیابی به منظور شناسایی نقاط قوت و ضعف دانشجویان و نخبگان (۵)
- ایجاد مرکز خدمات مهاجرین به منظور انجام کلیه خدمات مربوط به مهاجرت برای مهاجران مستعد واجد شرایط کار در کشور (۵)
- ارائه‌ی فرصت‌های شغلی به افراد مستعد به منظور دسترسی به فرصت‌های کاری جهانی و مبارزه با فرار مغزها (۶)
- ساخت مراکز آموزشی و ارائه‌ی امکاناتی مانند کتابخانه، کامپیوتر و امکانات تفریحی

برای جوانان مستعد محروم (۱۰)

برگزاری انواع مسابقات علمی برای تشویق و تقویت تفکر انتقادی و مهارت حل مسئله افراد مستعد (۱۰، ۲۳)

اعطای انواع بورسیه به دانشجویان با استعداد در مقاطع مختلف تحصیلی (۴، ۵، ۶، ۸، ۱۲، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۳)

فراهم آوردن بستری برای حل مسائل اجتماعی، فناوری و اقتصادی توسط نخبگان از طریق اتاق‌های فکر، مراکز تعالی، رصدخانه‌ها و کرسی‌ها (۱۲)

ارائه انواع برنامه‌های اجتماعی، جشن‌های فرهنگی و طرح‌های کارآفرینی برای افراد مستعد (۱۲)

ارائه برنامه‌های ویژه آموزشی در مراحل مختلف از زندگی حرفه‌ای افراد مستعد به منظور به روز ماندن آن‌ها درباره‌ی آخرین روندهای تجاری یا دسترسی به منابع انحصاری شغلی (۱۲)

اعطاء جایزه به نخبگان دارای پژوهش‌های خلاق و کارآمد در حوزه‌های مختلفی چون علوم اجتماعی یا علوم انسانی (۲۱، ۲۳، ۸، ۹، ۱۰، ۱۳)

ارزیابی کمی و کیفی جامعه نخبگان از طریق شاخص کیفیت نخبگان (۱۴)

شبکه‌سازی با شرکای داخلی و بین‌المللی در دانشگاه و صنعت در جهت ارتقاء نوآوری نخبگان (۱۳)

اجرای برنامه‌ها و کمپ‌های تابستانی برای توانمندسازی دانشجویان مستعد (۱۶)

برگزاری کارگاه‌های عملی و دوره‌های کارآموزی برای افراد مستعد (۱۷)

انجام فعالیت‌های اطلاع‌رسانی، انتشاراتی و روزنامه‌نگاری برای نخبگان در محدوده‌ی اهداف بنیاد (۱۷)

اجرا و حمایت سازمانی و مالی از برنامه‌های پژوهشی، کنفرانس‌ها و نشریات علمی در جهت پرورش استعدادها (۱۷)

ارائه برنامه‌ی جامع به منظور شناسایی استعدادها به صورت جامع از خانواده تا نظام آموزشی و در نهایت بکارگیری در نهادها و بخش تجاری (۲۰)

حمایت از مراکز آموزشی در خصوص استعدادیابی افراد نخبه (۲۲)

انجام پروژه‌های تحقیقاتی به منظور یافتن بهترین شیوه‌ها برای شناسایی و

پرورش افراد مستعد (۲۲)

- ارائهی خدمات آزمایشگاهی تحقیقاتی به افراد مستعد واجد شرایط (۲۲)
- ارائهی کمک هزینه‌های پژوهشی؛ به خصوص پژوهش‌های کاربردی و یا پژوهش‌های مربوط به توسعه‌ی فناوری (۷، ۱۸، ۱۹، ۲۱)
- اعطای وام‌های بدون بهره به همراه انواع گزینه‌ها برای بازپرداخت از طریق انجام کار در سازمان‌های مدنظر بنیاد (۴)
- ایجاد انواع فرصت‌های تحقیقاتی و شغلی برای افراد مستعد (۷)
- برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی جهت ارتقاء مهارت‌های نرم (ارتباطی) افراد مستعد (۲۳)

۵ پیشنهادات شناسایی نخبگان برای بنیاد ملی نخبگان ایران

بررسی وضع موجود بنیاد نخبگان نشان داد که بنیاد در اکثر طرح‌ها صرفاً دستاوردهای آموزشی و پژوهشی را در جنبه‌های مختلف لحاظ نموده است ولی دستاوردهای تجربی و شغلی افراد مستعد و نیز مهارت‌های ارتباطی و نرم آنان را در نظر نگرفته است لذا در این بخش با مقایسه‌ی جمع‌بندی مطالعه‌ی تطبیقی با موارد فعلی در شیوه‌نامه‌های بنیاد، به طور مشخص پیشنهاداتی در خصوص نحوه‌ی شناسایی افراد نخبه با توجه به دستاوردهای تجربی، شغلی و نیز مهارت‌های ارتباطی و نرم ارائه می‌شود.

۵-۱ مهارت‌های نرم

سنجش مهارت‌های ارتباطی و نرم از دو طریق امکان‌پذیر است: یک شیوه‌آزمون‌های استاندارد است که در دنیا در این خصوص طراحی شده و مورد استفاده قرار می‌گیرد و شیوه‌ی دوم افرادی هستند که تحت عنوان اساتید دانشگاهی یا مدیر پروژه با افراد کار عملی کرده‌اند و می‌توانند وضعیت فرد را در خصوص مهارت‌های ارتباطی و نرم در یک کار عملی مورد ارزیابی قرار دهند. لذا در این قسمت بر اساس این دو شیوه‌ی پیشنهاداتی ارائه می‌شود.

ارزیابی مهارت‌های نرم از طریق اساتید دانشگاهی و یا مدیران پروژه

یکی از راه‌های ارزیابی مهارت‌های نرم و توانایی ارتباطی نخبگان اساتید دانشگاهی و مدیران پروژه می‌باشند. اساتید دانشگاهی که با دانشجویان کلاس آموزشی داشته و یا در حوزه‌ی فعالیت‌های پژوهشی (مقاله، تدوین رساله یا پایان‌نامه، طرح پژوهشی، ثبت اختراع و ...) مشارکت داشته‌اند می‌توانند در خصوص مهارت‌های نرم دانشجویان اظهار نظر نمایند. همچنین مدیران پروژه‌ای که تجربه انجام کار عملی در قالب انواع طرح‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی با افراد را دارند نیز گزینه خوبی برای ارزیابی مهارت‌های نرم افراد هستند. ارزیابی این افراد می‌تواند به عنوان مکمل خوبی برای نتایج آزمون‌های استاندارد باشد چرا که حاصل از کار عملی و تجربی افراد است. بدین منظور برای اخذ نظرات اساتید دانشگاهی و مدیران پروژه می‌توان فرم‌های استاندارد در قالب توصیه‌نامه برای سنجش مهارت‌های نرمی چون توانایی تفکر؛ توانایی تحلیل؛ قابلیت انجام کار گروهی؛ پشتکار و داشتن هدف و انگیزه‌ی مشخص؛ خلاقیت؛ ابتکار و نوآوری؛ انتقادپذیری و مهارت حل تعارض در قالب جدول و امتیاز دهی به این مهارت‌ها طراحی نمود. همچنین اساتید و مدیران پروژه می‌توانند اطلاعات تکمیلی دیگری که در ارزیابی افراد مفید است را در برگ جداگانه‌ای درج و به فرم توصیه‌نامه ضمیمه نمایند.

ارزیابی مهارت‌های نرم از طریق آزمون‌های استاندارد

آزمون‌های استاندارد در دنیا برای سنجش مهارت‌های نرم و ارتباطی افراد مورد استفاده قرار می‌گیرد که نتایج موفقیت‌آمیز و منطبق با واقعیت این آزمون‌ها موجب استفاده از آن‌ها در زمینه‌های مختلفی شده است. در این بخش به معرفی آزمون‌های معتبر و معروف روانشناسی (آزمون MBTI- آزمون DISC- آزمون NEO- آزمون هوش چندگانه گاردنر) پرداخته می‌شود. در شکل ۲ خلاصه‌ای از کاربرد و نحوه سنجش این آزمون‌ها بیان شده است.

شکل ۲- معرفی آزمون‌های استاندارد برای سنجش مهارت‌های نرم

- آزمون MBTI (69)**

۱ شناسایی استعدادها و منحصراً به فرد، انگیزه‌ها و نقاط قوت افراد

درک تفاوت‌های دیگران به منظور کاهش تنش‌های احتمالی بین افراد
- آزمون DISC (70)**

۲ اولویت‌ها و نحوه رفتار افراد در شرایط مختلف تنش بین رفتار اصلی و ظاهری افراد

شیوه ارتباط برقرار کردن افراد

عوامل انگیزش بخش فرد

سبک تصمیم‌گیری افراد
- آزمون NEO (71)**

۳ پایداری یا بی‌ثباتی هیجانی

برون‌گرایی یا درون‌گرایی

توافق‌پذیری (انطباق‌پذیری)

مسئولیت‌پذیری

اشتیاق افراد به تجربه‌های تازه
- هوش هشت گانه گاردنر (72)**

۴ سنجش هوش‌های ۸ گانه: هوش زبانی، هوش منطقی و ریاضی، هوش موسیقی، هوش جسمی/لمسی، هوش فضایی، هوش بین‌فردی، هوش درون‌فردی، هوش طبیعت‌گرا

۵-۲ دستاوردهای تجربی و شغلی

دستاوردهای شغلی و تجربی افراد مستعد نشان از بکارگیری استعدادهای این افراد در عرصه عمل دارد و به عنوان معیار مناسبی برای ارزیابی توانایی این افراد در استفاده از استعدادهایشان در مواجهه با مسائل سازمانی و مشکلات و چالش‌های موجود در جامعه می‌باشد. معیارهایی که برای ارزیابی دستاوردهای شغلی افراد مستعد بایستی در بنیاد نخبگان در نظر گرفته شود شامل موارد زیر است:

■ سابقه‌ی کار تحقیقاتی در مراکز معتبر پژوهشی (دانشگاه‌ها به عنوان دستیار پژوهشی اساتید؛ اندیشکده‌ها، پژوهشکده‌ها و...):

■ سابقه‌ی تدریس در مراکز معتبر آموزشی (دانشگاه، مراکز آموزش فنی حرفه‌ای، جهاد دانشگاهی و...):

■ سابقه‌ی کار در زمینه‌ی مرتبط با رشته‌ی تحصیلی و ارائه‌ی مدارک مستند در خصوص کمک به پیشرفت کسب و کار از منظر ارائه‌ی خدمات و یا تولید کالا؛

■ کارآفرینی و راه اندازی کسب و کارهای جدید و موردنیاز جامعه؛

■ سابقه‌ی کار در پارک‌های علم و فناوری، شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها؛

■ سابقه‌ی داوری دستاوردهای علمی و پژوهشی (المپیادها و مسابقات علمی، نشریات تخصصی و...):

■ سابقه‌ی اجرا و مدیریت طرح‌های پژوهشی.

۶ پیشنهادات توانمندسازی و ارائه‌ی تسهیلات به نخبگان برای بنیاد ملی نخبگان

جمع‌بندی نحوه‌ی توانمندسازی و ارائه‌ی تسهیلات در نهادهای بین‌المللی مشابه بنیاد نخبگان نشان داد که بسیاری از راه‌های توانمندسازی این نهادها هر چند با تغییرات جزئی، مشابه فعالیت‌های فعلی بنیاد ملی نخبگان است، لذا در این بخش به ارائه‌ی پیشنهاداتی در خصوص روش‌های توانمندسازی و ارائه‌ی تسهیلات به بنیاد ملی نخبگان که در حال حاضر در برنامه‌های بنیاد نیست یا به شکل محدودتری انجام می‌پذیرد پرداخته می‌شود.

ایجاد یک پلتفرم کاربایی و کارآموزی برای افراد مستعد

این پلتفرم می‌تواند هم به منظور جذب و بکارگیری افراد مستعد در نهادها و سازمان‌های اجرایی داخل کشور مفید باشد و هم برای برخی از افراد مستعد خاص (به طور مثال متخصصان دیجیتال) امکانی باشد که به صورت دورکاری در سازمان‌های متقاضی خارج از کشور کار کنند. این پلتفرم می‌تواند در دسترسی به فرصت‌های کاری جهانی و مبارزه با فرار مغزها طراحی شود؛ همچنین افراد مستعد را قادر می‌سازد تا از خانه‌هایشان راحت کار کرده و تجربه و دانش جهانی کسب کنند، حقوق بیشتری بدست آورند و این تجارب و درآمدهای مالی را در کشور خود سرمایه‌گذاری (ارزآوری به کشور به همراه دانش و تجارب فنی) کنند.

ارائه برنامه‌های الگو سازی از افراد نخبه ملی

این برنامه برای آموزش جوانان سراسر کشور درباره‌ی ارزش و اهمیت انتخاب یک الگوی خوب تدوین می‌گردد. نمی‌توان تأثیر الگوهای خوب در زندگی جوانان را دستکم گرفت شخصیت‌های واقعی نقش مهمی در الهام بخشیدن به جوانان ایفا می‌کنند و از این طریق بر آنها تأثیر می‌گذارند تا به پتانسیل کامل خود دست یابند. برای این کار می‌توان در مناسبت‌های مختلف نشست‌هایی را با افراد نخبه ملی (برندگان جوایز ملی و بین المللی، چهره‌های ماندگار و ...) ترتیب داد.

ایجاد سیستم وقف علمی

اکثر نهادهای بین المللی مشابه بنیاد ملی نخبگان پلتفرمی برای دریافت کمک‌های مالی مردم در راستای انجام فعالیت‌های مربوط به نخبگان دارند. اگر بنیاد ملی نخبگان به عنوان یک سازمان دولتی در کشور نمی‌تواند از نظر مالی به جذب منابع بپردازد حداقل می‌تواند از افراد مستعدی که تمایل به وقف دانش و تجربه و توانایی‌های علمی خود دارند استفاده نماید، این افراد می‌توانند در این طرح بنیاد ثبت نام نموده و بر اساس تخصص و رشته‌های تحصیلی‌شان دسته‌بندی شوند تا از آن‌ها به عنوان سفیران جهادی علمی در برنامه‌های مختلف آموزشی و حتی پروژه‌های تحقیقاتی استفاده شود، با این کار هم فرهنگ وقف علمی در کشور نهادینه می‌شود و هم از ظرفیت علمی و تجارب نخبگانی که به دلیل مشغله امکان همکاری در شرایط خاصی را دارند استفاده می‌گردد.

ارائه‌ی طرح‌های توانمندسازی برای استفاده از ظرفیت‌های افراد معلول نخبه

در میان انواع طرح‌های بنیاد برای نخبگان جای طرحی برای افراد معلول مستعد به شدت خالی است لذا تهیه‌ی طرحی برای حمایت از افراد معلول مستعد تحت عنوان «طرح شهید عبدالمطلب اکبری» که شهیدی نابینا و ناشنوا بودند پیشنهاد می‌گردد. بسیاری از افراد معلول در کشور ما دارای پتانسیل‌های زیادی دارند ولی به دلیل اینکه اغلب از جامعه طرد شده‌اند دچار آسیب‌های روحی مضاعفی شده‌اند لذا طرح‌هایی به منظور حمایت‌های مادی و معنوی از این قشر می‌تواند مفید واقع شود.

تهیه‌ی برنامه‌ی تلویزیونی در خصوص دستاوردهای نخبگان ایران و جهان اسلام

بنیاد قطر برنامه‌ی تلویزیونی ویژه‌ای را برای معرفی دستاوردهای نخبگان جهان عرب از سال ۲۰۰۹ راه اندازی نموده است. بنیاد ملی نخبگان نیز می‌تواند برنامه‌های تلویزیونی را به منظور معرفی دستاوردهای نخبگان ایران و جهان اسلام تهیه نماید همچنین می‌تواند از تجربیات و زندگی‌نامه‌های افراد نخبه نیز برنامه‌هایی را تهیه نمود.

ایجاد شبکه (هاب) نخبگان

بسیاری از نهادهای بین‌المللی مورد بررسی در این گزارش به لزوم شبکه‌سازی بین نخبگان به منظور افزایش تعاملات و هم‌افزایی و همفکری بین آنها تاکید داشتند که به این منظور هم با استفاده از ظرفیت شبکه‌های مجازی، شبکه‌ای مجازی برای ارتباطات نخبگان ایجاد کرده بودند و هم به برگزاری انواع نشست‌ها و رویدادها به منظور دیدار نخبگان با یکدیگر اقدام می‌نمودند. این اقدام به خصوص به منظور همفکری و هم‌افزایی نظرات و ایده‌های نخبگان در پروژه‌های حل مسئله ضروری به نظر می‌رسد که بنیاد ملی نخبگان می‌تواند از بستر مجازی و رویدادهای حضوری به این منظور استفاده نماید.

برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی نرم با همکاری دانشگاه‌ها و سایر نهادهای آموزشی معتبر

مطالعه‌ی تطبیقی نهادهای بین‌المللی نشان داد که بسیاری از آنها به مهارت‌های نرم و ارتباطی افراد مستعد اهمیت بسیاری می‌دهند و علاوه بر اینکه داشتن این مهارت‌ها به عنوان یکی از شروط شناسایی نخبگان در این نهادها می‌باشد خود این نهادها نیز انواع دوره‌های آموزشی مهارت‌های نرم (مانند: رهبری، کارگروهی، ارتباط با دیگران، حل مسئله و تعارض، اعتماد به نفس، تفکر خلاق، نقشه‌برداری ذهن، طوفان فکری، مدیریت استرس

و فشارکاری، فن‌بیان و زبان‌بدن) را برگزار می‌نمایند. جای این مسئله در بنیاد نخبگان خالی است که می‌توان با همکاری دانشگاه‌ها و سایر نهادهای آموزشی معتبر این دوره‌ها را برگزار نمود و حتی از ظرفیت سفیران جهادی علمی به عنوان مدرس این دوره‌ها نیز استفاده نمود و در نهایت گواهی‌نامه‌ای مشترک توسط بنیاد و نهاد آموزشی به افراد واجد شرایط اهدا کرد.

بازپرداخت‌های کمک هزینه‌های مالی از طریق کار در نهادهای معرف بنیاد

مطالعه‌ی بنیاد قطر نشان داد که این نهاد انواع حمایت‌های مالی شامل بورسیه‌های تحصیلی و وام‌های بدون بهره را به افراد مستعد ارائه می‌دهد و برای بازپرداخت این تسهیلات نیز گزینه‌های مختلفی را در نظر گرفته است که یکی از این گزینه‌ها کارکردن در سازمان‌های مدنظر بنیاد قطر به عنوان بازپرداخت این تسهیلات است. بنیاد ملی نخبگان نیز می‌تواند از این گزینه برای بازپس‌گیری تسهیلات مالی ارائه شده به نخبگان استفاده نماید.

راه‌اندازی پلتفرمی در سایت بنیاد ملی نخبگان به منظور عضویت افراد نخبه مسلمان

همانطور که در قسمت بررسی نهادهای بین‌المللی آمده بسیاری از این نهادها از جمله بنیاد سعید انگلستان به نخبگان سایر کشورها و بالخصوص نخبگان کشورهای مسلمان تسهیلاتی را ارائه می‌نمایند. لذا بنیاد ملی نخبگان نیز می‌تواند پلتفرمی را در سایت بنیاد به منظور عضویت افراد نخبه مسلمان منطقه راه‌اندازی نماید و به آن‌ها کارت عضویت اهدا نماید و تسهیلات مختلفی را برای این افراد از جمله شرکت در دوره‌های آموزشی و مهارت‌افزایی به صورت آنلاین، شرکت در فراخوان‌ها و مسابقات و ... ارائه نماید و متقابلاً از تجارب این افراد براساس تخصص‌ها و رشته‌های تحصیلی‌شان در پروژه‌های تحقیقاتی استفاده نماید.

تدوین برنامه برای مهاجران نخبه واجد شرایط کار در کشور

بنیاد تلنت کرپ مالزی، مرکزی را به منظور ارائه‌ی خدمات مربوط به مهاجرت برای افراد مستعد واجد شرایط کار در مالزی تاسیس کرده است. بنیاد ملی نخبگان نیز می‌تواند دستورالعملی را به منظور جذب مهاجران نخبه به کشور تهیه و در سایت بنیاد قسمتی را به ارسال مدارک و درخواست مهاجران اختصاص دهد تا در صورتیکه واجد شرایط لازم بودند برای مهاجرت آن‌ها به کشور اقداماتی از قبیل معرفی به سازمان‌ها و شرکت‌ها جهت کار و اعطاء تسهیلات و کمک هزینه‌های تهیه مسکن اقدام نماید.

اعطاء جایزه ویژه نخبگان

بررسی نهادهای بین‌المللی مشابه بنیاد ملی نخبگان نشان داد که اکثر این نهادها به دستاوردهای خاص نخبگان جایزه اهدا می‌کنند. بنیاد ملی نخبگان نیز می‌تواند در همایش ملی نخبگان جوان که سالانه برگزار می‌نماید به نخبگانی که دستاوردهایی ویژه اعم از پروژه‌های تحقیقاتی یا کاربردی دارند جایزه اهدا نماید معیار اهداء جایزه به دستاوردهایی است که مرتبط با شعاری باشند که فروردین هر سال از سوی مقام معظم رهبری به عنوان شعار سال انتخاب می‌شود.

- ۱) الوانی، سید مهدی؛ واعظی، رضا. (۱۳۷۲). مقدمه‌ای بر مطالعات تطبیقی در مدیریت، فصلنامه مطالعات مدیریت بهبود و تحول، ۳(۱۰ و ۱۱)، ۳۷-۵۴.
- ۲) واعظی، رضا. (۱۴۰۰). مدیریت تطبیقی و توسعه (مفاهیم، نظریه‌ها و مدل‌ها)، تهران: انتشارات صفار.
- ۳) دلایل و اثرات مدیریت تطبیقی (۱۳۹۶)، بازیابی شده از <https://abpmp-ir.org/banchmarking> :۱۴۰۱/۰۶/۰۳.

- 4) Funding Opportunities, retrived from <https://www.qf.org.qa/education/higher-education/financial-aid> , 2022/28/8.
5. Myaseaninternship, retrived from <https://www.talentcorp.com.my/myaseaninternship> , 2022/28/8.
- 6) Zart Recruit, revited from <https://zarttalent.org/how-we-work> /,2022/28/8
- 7) Innovation Fund, revited from <https://www.innovation.ca/apply-manage-awards/funding-opportunities/innovation-fund> , 2022/28/8
- 8) Scholarships, retrived from <https://saidfoundation.org/the-eligibility-criteria/>. 2022/28/8.
- 9) Funds & prizes, revited from <https://www.knaw.nl/en/funds-and-prizes/faces-science> , 2022/28/8.
- 10) Scholarship details, revited from <https://saidfoundation.org/how-to-apply> , 2022/28/8.
- 11) Finding Scholarships, revited from <https://www2.daad.de/deutschland/stipendium/datenbank/en/-21148scholarship-database/?detail=2022/28/8> ,10000131.
- 12) IE foundation scholarship, revited from <https://www.ie.edu/ie-foundation/talent/scholarships/ie-foundation-scholarships/> , 2022/28/8
- 13) funds-and-prizes, revited from <https://www.knaw.nl/en/funds-and-prizes/instituut-gak-knaw-award> , 2022/28/8.
- 14) Foundation for value creation, revited from <https://elitequality.org/about> , 2022/28/8.
- 15) Tests and Testing, revited from <https://cty.jhu.edu/testing> , 2022/28/8
- 16) Eligibility Criteria, revited from <https://www.davidsonacademy.unr.edu/admissions/eligibility> , 2022/28/8.
- 17) For Students, revited from <https://www.talents.org.pl/for-students/for-students/> ,2022/28/8.
- 18) prizes-awards, retrived from <https://www.daad.de/en/the-daad/what-we-do/prizes-awards/>,2022/28/8 , 2022/28/8.

- 19) Application, retrieved from <https://masason-foundation.org/en/requirements/> , 2022/28/8.
- 20) The National Program for Gifted Identification _ MMCAT, retrieved from <https://www.mawhiba.org/en/Initiatives/Identification/Pages/Tests.aspx> , 2022/28/8.
- 21) Kyoto Prize. retrieved from <https://www.inamori-f.or.jp/en/about>, 2022/28/8.
- 22) Alumni Program, retrieved from <https://www.qf.org.qa/education/alumni-program> , 2022/28/8.
- 23) Funding Opportunities, , retrieved from <https://www.qf.org.qa/education/higher-education/financial-aid> , 2022/28/8.
- 24) Musa Manzi Foundation Projects, retrieved from <https://www.drmusamanzifoundation.org/project/> ,2022/28/8
- 25) Zart Recruit, , retrieved from <https://zarttalent.org/why-zwart-recruit/>, 2022/28/8
- 26) YOUNG EMPLOYABLE STUDENTS (YES), retrieved from <https://www.talentcorp.com.my/yes> , 2022/28/8
- 27) RESIDENCE PASS-TALENT (RP-T), retrieved from <https://www.talentcorp.com.my/rpt> , 2022/28/8
- 28) KISAH SISWA FOR GRADUATE EMPLOYABILITY, retrieved from <https://www.talentcorp.com.my/kisahsiswa> ,2022/28/8
- 29) MYNEXT TALENT, retrieved from <https://www.talentcorp.com.my/mynext> ,2022/28/8.
- 30) SEMESTER BREAK PROGRAMME, retrieved from <https://www.talentcorp.com.my/sbp> ,2022/28/8.
- 31) MYASEAN INTERNSHIP, retrieved from <https://www.talentcorp.com.my/myaseaninternship>,2022/28/8.
- 32) Stars of Science, retrieved from <https://www.qf.org.qa/research/stars-of-science> ,2022/28/8
- 33) Specialized Schools, retrieved from <https://www.qf.org.qa/education/pre-university>, 2022/28/8.
- 34) Summer Programs, retrieved from <https://www.davidsongifted.org/gifted-programs>, 2022/28/8.
- 35) Gifted Programs & Scholarships, retrieved from <https://www.davidsongifted.org/gifted-programs/>,2022/28/8.
- 36) Young Scholars, retrieved from <https://www.davidsongifted.org/gifted-programs/young-scholars>, 2022/28/8
- 37) Mawhiba Skills Enrichment Program, retrieved from <https://www.mawhiba.org/en/Initiatives/programs/skills/Pages/default.aspx> , 2022/28/8.

- 38) Mawhoob Competition, revited from <https://www.mawhiba.org/en/Initiatives/Competitions/Mawhoob/Pages/default.aspx>, 2022/28/8
- 39) Special Mawhiba Award, revited from https://www.mawhiba.org/Ar/programs/competitions/International-Competitions/ISEF/Pages/mawhiba_award.aspx , 2022/28/8.
- 40) Scholarship Program, revited from <https://www.mawhiba.org/en/Initiatives/Scholarship/Pages/Registration.aspx> 2022/28/8.
- 41) Research, revited from <https://cty.jhu.edu/who-we-are/research> , 2022/28/8.
- 42) Gifted and Talented Programs, revited from <https://cty.jhu.edu/who-we-are/research> , 2022/28/8.
- 43) Awards, revited from <https://www.drmusamanzifoundation.org/awards> ,2022/28/8.
- 44) Specialized Research, , revited from <https://www.qf.org.qa/research/specialized-research-institutes> , 2022/28/8.
- 45) Scholarship For Talents, revited from <https://www.talents.org.pl/for-talents> ,2022/28/8.
- 46) For Students, , revited from <https://www.talents.org.pl/for-students/for-students/>,2022/28/8
- 47) For Business, revited from <https://www.talents.org.pl/for-partners/for-business/> , 2022/28/8
- 48) Sustainability and the DAAD, revited from <https://www.daad.de/en/the-daad/what-we-do/sustainability/> , 2022/28/8.
- 49) research grants, revited from <https://www.daad.de/en/the-daad/what-we-do/sustainable-development/> , 2022/28/8 .
- 50) EU Higher Education Cooperation , revited from <https://www.daad.de/en/the-daad/what-we-do/eu-higher-education-cooperation> , 2022/28/8.
- 51) Alumni Achievement Prize Winners, revited from https://saidfoundation.org/taxonomy_name/prize-winners/ ,2022/28/8
- 52) Awards, revited from <https://pstd.org/5th-gawad-maestro-awards/> , 2022/28/8
- 53) Inamori Ethics Prize, revited from https://www.inamori-f.or.jp/en/social_contribution/ethics_prize , 2022/28/8.
- 54) Ndwendwe Annual Maths Competition, revited from <https://www.drmusamanzifoundation.org/project/ndwendwe-annual-maths-competition/> , 2022/28/8.
- 55) SCHOLARSHIP TALENT ATTRACTION AND RETENTION, revited from <https://star.talentcorp.com.my/#:~:text=The20%Scholarship20%Talent20%Attraction20%26%20%Retention,contributing20%back20%to20%the20%nation> ,2022/28/8.
- 56) scholarships, revited from <https://saidfoundation.org/scholarships/> , 2022/28/8.

- 57) SCHOLARSHIPS, revited from <https://www.ie.edu/ie-foundation/talent/scholarships/> , 2022/28/8.
- 58) Current topics in research funding(2021), revited from <https://www.innovation.ca/projects-results/current-topics-research-funding> , 2022/28/8.
- 59) Inamori Research Grants, revited from <https://www.inamori-f.or.jp/en/recipient/> , 2022/28/8.
- 59) KNAW Early Career Partnerships, revited from <https://www.knaw.nl/en/funds-and-prizes/knaw-early-career-partnerships> , 2022/28/8.
- 60) Events, revited from <https://masason-foundation.org/en/support/> , 2022/28/8.
- 61) Students Organizations and Clubs, revited from <https://www.kaist.ac.kr/en/html/campus/05.html>2022/28/8 , 0533#.
- 62) Research, revited from <https://www.ie.edu/ie-foundation/research/> , 2022/29/8.
- 63) Education and Entrepreneurship, revited from <https://www.ie.edu/ie-foundation/impact-initiatives/education-and-entrepreneurship/> , 2022/29/8.
- 64) EMPOWERING TALENT, revited from <https://www.ie.edu/ie-foundation/talent/> , 2022/29/8.
- 65) COTEC, & Fundação Calouste Gulbenkian. (2015). Transforma Talento Portugal. 32–1.
- 66) IE FOUNDATION SCHOLARSHIPS, revited from <https://www.ie.edu/ie-foundation/talent/scholarships/ie-foundation-scholarships/> , 2022/29/8
- 67) Admissions Information, revited from <https://www.kaist.ac.kr/en/html/admission/0201.html> , 2022/29/8.
- 68) Publications, revited from <https://www.talentcorp.com.my/resources/publications> , 2022/29/8.
- 69) the Myers-Briggs Assessment, , revited from <https://www.recruiter.com/recruiting/just-what-is-the-myers-briggs-assessment-good-for/>
- 70) DISC assessment (2021), revited from <https://www.coachhub.com/blog/unlocking-employee-potential-with-disc-assessments/> ,2022/28/8
- 71) NEO PI-R :NEO Personality Inventory Revised(2021), revited from <https://www.edgecumbe.co.uk/neo-pi-r-neo-personality-inventory-revised-an-overview-and-how-to-get-trained-in-the-gold-standard-of-personality-measures/> ,2022/28/8.
- 72) Gardner's Theory of Multiple Intelligences (2020), revited from <https://www.simplypsychology.org/multiple-intelligences.html> , 2022/28/8.

بنیاد ملی نخبگان

معاونت سرآمدان و نخبگان

دفتر توسعه اثربخشی و اثرگذاری سرآمدان و نخبگان

تهران، خیابان آزادی، بین خیابان نواب و رودکی، پلاک ۲۰۹، کدپستی: ۱۴۵۷۸-۹۳۱۱۱

<http://www.bmn.ir>

۰۲۱-۶۶۹۱۷۱۶۶

۰۲۱-۶۳۴۷۸۲۵۸